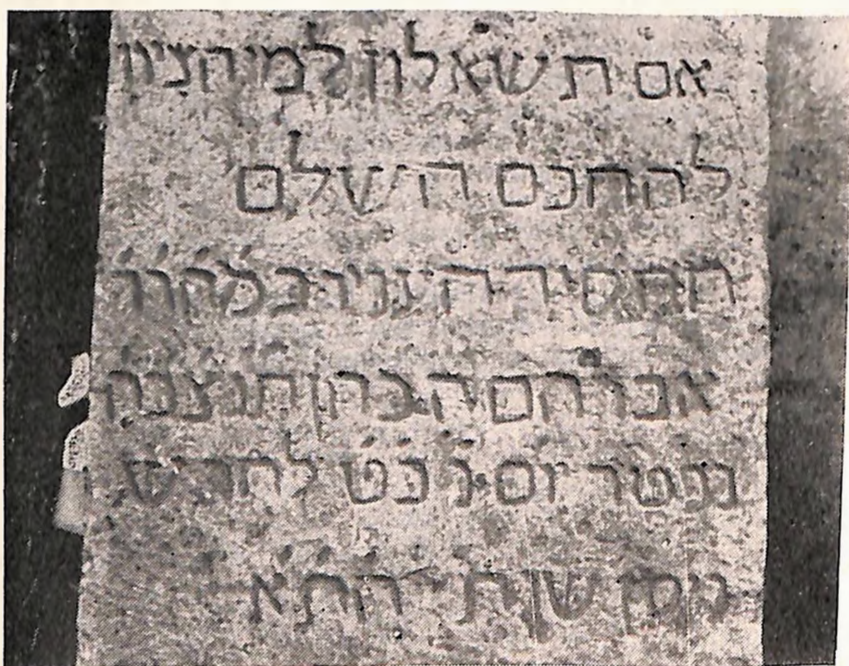

JEVREJSKI NADGROBNI KAMEN U BEOGRADU IZ 1641.

U nekadašnjem gornjem delu starog Beograda, na uglu današnje Zmaj Jovine ulice i Obilićevog venca, pronađen je 1962. godine prilikom zidanja nove zgrade, do sada najstariji očuvani jevrejski nadgrobni kamen na području ovog grada. Bez ikakvog

Natpis na spomeniku

ornamenta delimično odlomjen, kamen ima samo hebrejski natpis u 6 redova, veoma čitljiv, koji u prevodu glasi:

ako pitate za koga je ovaj znak
za savršenog mudraca
skromnog pravednika, našeg svetlog učitelja, našeg rabina,
Avrahama Kohena, nek duša večno živi
preminuo u utorak 29. meseca
nisana godine 5401 (9. aprila 1641.)

U do sada poznatim literarnim izvorima o beogradskim Jevrejima nigde se ne pominje ime ovog rabina. U svojoj knjizi „Jevreji u Beogradu“, rabin Ignjat Šlang pominje kao beogradske rabine prve polovine XVII v. samo Meira Andela (do 1617. g.) i Judu Lerma (od 1617. do oko 1642. g.).¹ Prema tome, rabin Avraham Kohen je verovatno samo privremeno bio nastanjen u Beogradu, možda samo kao gost ili rođak neke rabinske ili druge jevrejske porodice. Ostaje da se putem ispitivanja starih literarnih izvora i dokumenata o Jevrejima susednih zemalja sazna nešto više o njemu.

Ovaj nadgrobni kamen se sada nalazi u dvorištu sinagoge u Beogradu, Kosmajaska 19.

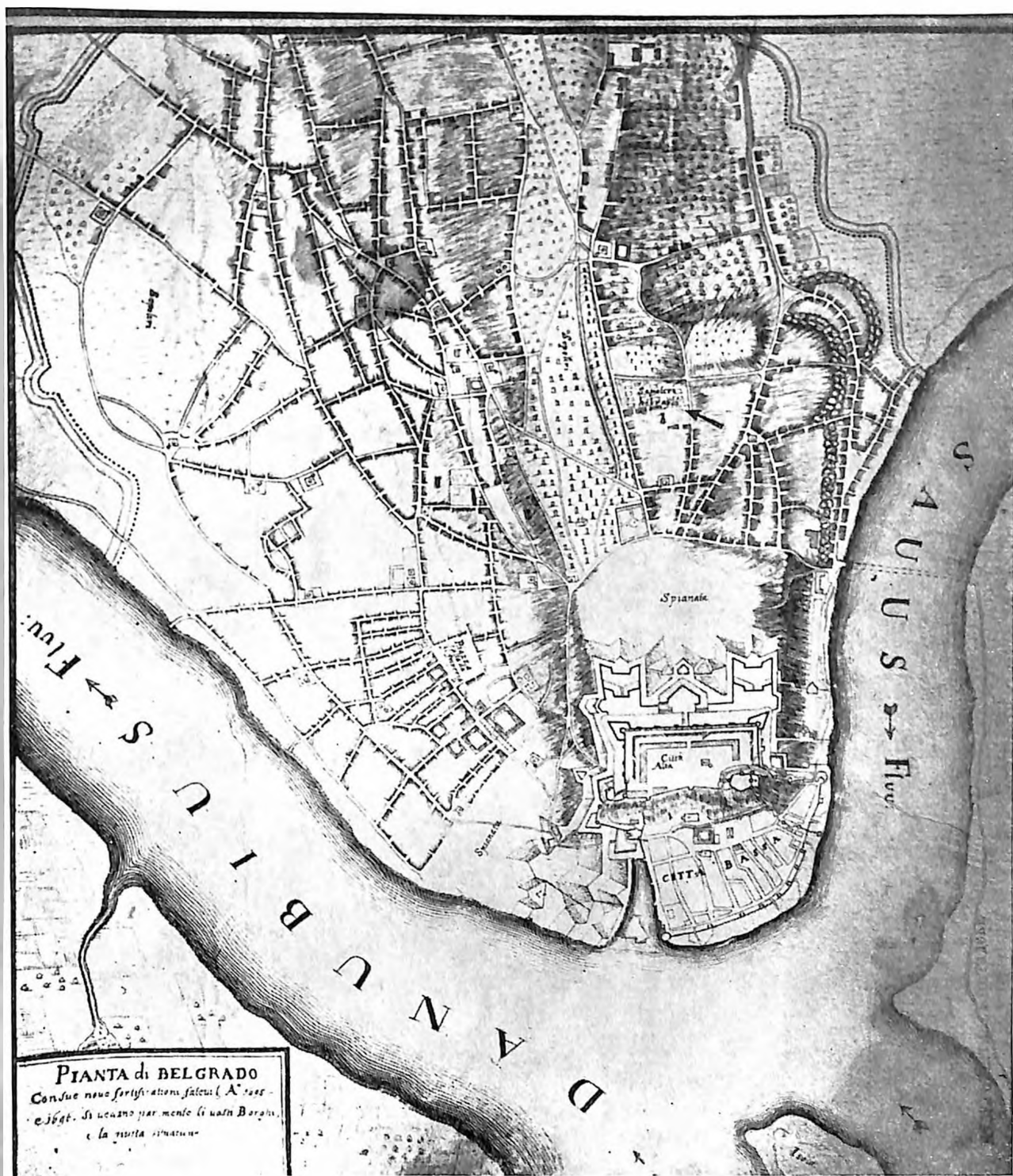
Važna je činjenica koju navodi I. Šlang² da su nedaleko od mesta gde je ovaj nadgrobni kamen otkriven, još krajem prošlog veka nađene i druge jevrejske nadgrobne ploče prilikom kopanja temelja za zgradu Narodne banke. Na jednoj od ploča bilo je ime

¹) I. Šlang, *Jevreji u Beogradu*, Beograd 1926, str. 21—22 i 26—30.

²) N. d., str. 22—23.

Daniela Pereca, sa godinom njegove smrti 380 (1620.). Na drugoj ploči je stajalo ime Arona Isaka Abravanela. I. Šlang pretpostavlja da je to sin čuvenog državnika na dvoru kralja Ferdinanda koji je napustio Španiju 1492. Prema tome ta bi ploča mogla biti još iz XVI v. Danas od tih ploča nema više traga.

Verovatno je da će nova iskopavanja u tom delu Beograda otkriti i druge spomenike ovog do sada najstarijeg poznatog jevrejskog groblja u Beogradu.

Plan Beograda iz 1695—1696. godine sa ucertanim jevrejskim grobljem (Sepolcri hebrayci) — (Original se nalazi u Muzeju grada Beograda.)